

Center for Børn Unge og Familier

Center for Børn Unge og
Familier
Birkedalsvej 27
3000 Helsingør

Tlf. 49283371
Mob. 25313371
bwi43@helsingor.dk

Dato 02.06.2015
Sagsbeh.
Birgitte Wittendorff

Familieværftet

Helsingør Kommune har et større forbrug på Budgetområde 517 – Udsatte Børn end landsgennemsnittet; har flere anbragte børn end landsgennemsnittet og har flere børn og unge anbragt på døgninstitution eller på opholdssteder end landsgennemsnittet.

Der er derfor et politisk og økonomisk fokus på ændringer, men især også en landsdækkende holdningsmæssig og pædagogisk bevægelse mod bl.a. målrettede korttidsindsatser med hyppig opfølgning og med måling af effekt. Også dette nødvendiggør ændringer hos os.

Vi har benyttet denne lejlighed til at tage hul på en større omlægning af arbejdet med børn, unge og familier med særlige behov og har ladet os inspirere af erfaringer fra ind- og udland. Og nu er vi i gang. En del af omstillingen indebærer nedlæggelse af et antal døgninstitutionspladser.

Der er oprettet en **styregruppe** som står for processen. Den består af Birgitte Wittendorff, Annette Munkager, Jeanette Holmstrup, Lotte Marie Thygesen, Tommy Olsen, Ulrik Jessen, Anja Hededal, Lene-Line Stentoft, Morten Ejlskov (konsulent) og Lars Løgstrup.

Ramme for organisering af Familieværftet

I det følgende er der beskrevet den ramme, der skal være for den kommende organisering af Familieværftet. Beskrivelsen indeholder et afsnit om fælles faglig tilgang, fælles værdier og fælles metoder samt 6 rammer for de indsatser der skal være i Familieværftet.

Vi har i Familieværftet en stab med særlige funktioner der indeholder, administrative-, psykologfaglige-, lærerfaglige-, husholdningsfaglige- og pedelfaglige ressourcer.

Vi har med sikkerhed **ikke** intern skole. Børnene/ de unge skal gå i skole, være i uddannelse eller job. Men i stedet hjælper vil at de kommer i eller retur til skole. Vi yder lektiehjælp, og vi udfordrer børn og unge intellektuelt og fagligt, så de bliver bedst

muligt rustet til skolegang og uddannelse, da vi ved, at det er fuldstændig afgørende for resten af deres liv, at de trives i skolen og i ungdomsuddannelserne.

Fælles fagligt fundament og mindset

Som den overordnede værdiramme for vores fremtidige indsatser i Familieværftet, har vi dels taget de gode erfaringer med os, som vi har gjort gennem vores praksis, men vi er også blevet inspireret af ny viden og nye måder at gribe den pædagogiske indsats an på.

Vores mål er, at vores indsatser primært skal være forebyggende. Indsatsen skal så vidt muligt gives i børn, unge og familiers nærmiljø. En indsats skal ikke vare i længere tid end nødvendigt. Der skal være en struktur og en styring i forhold til indsatserne som betyder hyppige opfølgninger på om indsatsen virker, om målene er nået eller antages at kunne nås. Opfølgningshyppighed aftales fra sag til sag og som udgangspunkt varer en indsats i 6 måneder.

Barnets reform, Anbringelsesreformen og Tilsynsreformen tilskynder til ovenstående, samt til at vi i anbringelser prioriterer netværksanbringelser og familiepleje, vel vidende at en døgninstitutionsanbringelse kan komme på tale.

Som udgangspunkt skal alle vores indsatser være så lidt indgribende som muligt, men tilstrækkelige til at opnå formålet.

Den hele familie

Alle vores indsatser skal rettes mod den hele familie, fordi vi betragter familierne som et sammenhængende system, der indbyrdes er afhængige af hinanden og påvirker hinanden. Vi skal støtte familierne på en måde, så de selv kan tage vare på deres familieliv med trivsel og udvikling for alle familiens medlemmer. Vores mål er, at familierne bliver uafhængige af det offentlige støttesystem og derigennem oplever et selvværd og en stolthed.

Inddrage netværket

De førnævnte reformer lægger op til, at netværket inddrages tidligere og i langt højere grad. Vi ved at der er ressourcer at hente i familiernes netværk og det er vigtigt, at vi tænker netværk bredere end den nære familie og at vi skal være meget aktivt opøgende. Netværksinddragelsen kan desuden være med til, at indsatsen bliver mindre indgribende for familierne.

I alle vores sager er det af største betydning at netværket omkring familierne inddrages og aktiveres. Dette gælder både det private og det professionelle netværk. Et eksempel kan være en fodboldtræner der inddrages i at fastholde en ung i at fortsætte med at gå til fodbold. Idet lovgivningen pointerer at Netværket skal anvendes og som det mindst indgribende, mest "bærende" og mest almengørende alternativ, giver det i høj grad mening at tænke netværket ind i HELE den proces vi har med familierne.

Korte og tidbegrænsede indsatser

Der er erfaringer med, at indsatser viser deres største effekt indenfor den første tid og at længerevarende indsatser ikke nødvendigvis betyder bedre effekt. Målet med at lave tidsbegrænsede indsatser og som udgangspunkt kun af 6 måneders varighed er, at vi

kun vil have foranstaltninger i gang, som virker og har effekt. Den korte overskuelige indsats kan bidrage til optimisme og til at motivationen fastholdes hos alle parter. Korte indsatser efter faste koncepter, som vi selv udvikler, vil betyde fælles faglig tilgang. Det skal være intensive udredende og målrettede pædagogiske forløb. Der skal arbejdes med få konkrete mål ad gangen og følges op på månedlige møder med myndighedsrådgiver og alle relevante i familiens netværk. Det er af afgørende betydning, at vi altid inddrager både familiens netværk og det professionelle netværk, fordi det er det mindst indgribende.

Hvis et barn/en ung ikke trives i daginstitution og skole, vil vi aldrig kunne hjælpe dem og deres familie uden inddragelse af deres dagtilbud eller skole, så disse bidrager til at opnå stillede mål.

Transparens og synlighed

Det skal være tydeligt for forældre, unge og børn af en vis alder, hvad der bekymrer, hvad der virker, hvilke mål, der er, og hvem der gør hvad for at nå målene. Derfor benytter vi LØFT og Familiedialog i alle tværfaglige møder, hvor forældre deltager.

Dokumentation og effektevaluering af indsatser

Dokumentation og evaluering af vores indsatser i forhold til børn, unge og familier med behov for særlig støtte, indgår som et led i at synliggøre, begrunde og følge op - samt finde nye veje i arbejdet med børn, unge og familier på Familieværftet. Dokumentation og evaluering skal således medvirke til at skabe overblik og indblik. Dette både som et overblik over den samlede indsats og i forhold til det enkelte barn, den unges og families trivsel og udvikling. Kvalitet og effekt kan ikke sikres, uden at der arbejdes systematisk og dokumenteret og at der formuleres mål for de forskellige typer af pædagogiske indsatser vi tilbyder i Familieværftet.

Så normalt som muligt

Vores indsatser skal så vidt muligt være i familiernes nærmiljø og ved at bruge de almene tilbud, som vi alle tilbydes. Vi skal arbejde for at børn, unge og familier inkluderes og føler sig velkomne i de sociale fællesskaber, der er omkring dem, eksempelvis skoler, erhvervsliv, fritidsliv mm. Vi mener, at vi alle har brug for at være i disse fællesskaber for at kunne udvikle os. Derfor arbejder vi målrettet med at børn og unge skal gå og trives i daginstitution og skole, og at deres forældre kommer i arbejde.

Vores mål er at reducere risikofaktorer og sikre en acceptabel trivsel og udvikling for børnene. Vores opgave er ikke at skabe lykkelige, velfungerende familier.

Overgang til voksenlivet

Vi har løbende fokus på selvstændiggørelse og sørger for, at den unge har egen bolig at flytte ind i ved det 18. år. Fra det 16. år arbejdes der altid systematisk og målrettet mod et kommende selvstændigt voksenliv. Dette skal fremgå af handleplan og mål og med inddragelse af de samarbejdsparter, som evt. skal tage over.

Faglige metoder

Vi har en række metoder og værktøjer, som vi benytter i Familieværftet.

I alle vores indsatser i Familieværftet arbejder vi ressource- og løsningsorienteret (LØFT). I

LØFT arbejdes der med, at det altid er muligt at vælge perspektiv. Traditionel problemløsning begynder med en kortlægning af problemer og mulige årsager til dem. LØFT kortlægger i stedet "ikke-problemer", dvs. hvad parterne gør anderledes og rigtigt, når problemet er løst. Når man fokuserer på de ting parterne gør som fungerer, reduceres sandsynligheden for, at nogen bliver udpeget som skyldig eller syndebuk. Vi fokuserer på drømme og håb. På den måde er der ingen, der taber ansigt og behovet for at forsvare sig, angribe modparten eller trække sig tilbage.

Vi anvender både kognitive og narrative tilgange (mind- map og livsfortællinger mv.) til at sikre, at de mennesker vi arbejder med får deres perspektiv med, og at dette perspektiv danner udgangspunkt for vores pædagogiske indsats. Begge tilgange har dels en dialogisk og en visuel tilgang, der giver større sandsynlighed for at interventionen giver mening for alle.

Ved at anvende kognitiv ressourcefokuseret, anerkendende pædagogik har vi en mulighed for et systematiseret ressourcefokus, der grundlæggende anerkender det enkelte menneske og dets perspektiver og mestringsstrategier. Det er heri vi kan tage udgangspunktet for de forandrings- udviklings- og /eller læringsprocesser, der måtte være behov for. Metoder, der er tæt forbundet med praksis.

Konfliktmægling er ofte et brugbart værktøj f.eks. i skilsmissefamilier, hvorfor dette område skal udvikles yderligere.

Familiedialog benyttes som tidligere nævnt altid i tværfaglige netværksmøder, hvor forældrene er deltagende.

Visitation

Alle anbringelser og pædagogiske observationer på døgnbasis **skal** visiteres gennem Fælles Visitationsudvalget. Akutanbringelser forelægges på førstkommende visitationsmøde. Alle sager **kan** forelægges for Fælles Visitationsudvalget. Formkrav mv. fremgår af Kilden

Alle øvrige tilbud i Familieværftet visiteres gennem Familieværftets interne visitationsudvalg, som består af lederne i Familieværket, faglig leder fra Familierådgivningen samt 1 sekretær. Rådgiver deltager i visitationsmødet og sikrer sammen med faglig leder en skriftlig afgørelse med korrekt §. Såfremt familien ikke får det de ønsker, skal afgørelsen indeholde en begrundelse samt ankevejledning. Der benyttes samme indstillingsskema som til fælles visitation, indtil andet aftales. Den interne visitation starter 1.9.2015.

Opfølgning på endt indsats/serviceeftersyn

Da indsatserne fremover vil være kortere end de er nu, vil det ofte være formålstjenligt at aftale opfølgning. F.eks.

- at der afholdes opfølgende netværksmøde efter 3 og/eller 6 måneder, så fortsat udvikling kan fejres eller begyndende problemer gribes.
- For andre kan det være en bedre opfølgning, at de får et "klippekort", så de efter eget valg kan henvende sig et aftalt antal gange indenfor det næste halve år.

Opfølgningen på indsatsen aftales i det team der er omkring familien og skal ses som en slags "garantieforsyn".

Teams omkring barnet/familien

Omkring hver familie nedsættes et team af professionelle. Teamet omkring familien fordeler roller. F.eks. hvem har teten i forhold til at indkalde til diverse møder, hvem styrer møder, hvem undersøger og opsøger aktivt netværk m.m.. Det er kun undtagelsesvis familierådgiveren, der har teten. Teamets opgave er, at udarbejde plan og mål for hele familien, så der sikres en helhedsorienteret og målrettet tilrettelæggelse af de pædagogiske tiltag i forhold til den enkelte familie. Ligeledes inddrages barnets netværk.